

8.4 Särskild utrustning

Bilder i tabell kommer från Materielkatalog MS 571 (FM, Combat Camera och Studio Ljusspel) och illustrationer (FSV/GP respektive Sörman Information AB)

8.4.1 Adjutantsnodd

8.4.1.1 Adjutantsnodd m/55

Adjutantsnodd m/55 av flätat guld och blått silke med fast eller lös axelträns försedd med förgyllt, krönt ankare med fästansordning på undersidan.

Bärs av personal enligt marinchefens bestämmande.

- Bärs på vänster axel.
- När plagg med axelklaff bärs, ersätts axeltränsen av axelklaffen.

Tabell 8.4:1 Adjutantsnodd m/55 för marinen

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	ÄGILJETT M/55 MARIN	—	M7673-511000	—
	AXELTRÄNS M55 MARIN	AXELTRÄNS M/55 MARIN	M7673-511119	—
	ANKARE M/55	ANKARE M/55 TILL AXELTRÄNS M/55 MARIN	M7673-511129	—

8.4.2 Armbindel

Armbindel bärs endast i samband med aktuell tjänsteutövning. Rödakorsarmbindel bärs dock ständigt av sjukvårdspersonal och militärpastorer vid tjänst i befattning i krigs- och hemvärnsförband.

Armbindel, fälttjänstband och sorgband bärs på vänster överärm.

Armbindlar

- Militärpolis bär vändbar armbindel med ”MP” i vita bokstäver på mörkblå botten på ena sidan och i svarta bokstäver på grön botten på den andra sidan. Armbindeln finns i olika utföranden.
- Skyddsvakt bär ARMBIND SKYDDSVAKT, M7677-143000. Försvarsmaktens personal som i huvudsak fullgör tjänst som skyddsvakt anlägger SKYDDSVAKTSEMBLEM, M7678-641000 fast monterat på vänster överärm (och ersätter härvid förbandstecken i textil) samt SKYDDSVAKT FUNK.BET, M7678-641500 över vänster ficklock (motsv.).
- Sjukvårdspersonal (inklusive service- och förvaltningspersonal) samt militärpräster bär vid tjänst i förband i insatsorganisationen och utlandsstyrkan myndighetsstämplad armbindel med Röda korsets tecken runt vänster överarm. Armbindeln finns i olika utföranden.
- Transportledningspersonal, landsväg bär grå armbindel med ”TPL” i vita bokstäver.
- Militärt samverkansbefäl, järnväg bär röd armbindel.
- Trafikpersonal bär grön armbindel runt vänster överarm.
- Personal för vilken uniform inte finns fastställd och som arbetar i civila kläder bär, då så erfordras, mörkblå armbindel med försvarsmaktstecken m/99 i gul färg.
- Tjänstgöringsskyldig civil personal som tjänstgör i armén och inte har uniform tilldelad bär armbindel m/60 vid tjänst i krigsförband.
- Personal ur kustbevakningen som fullgör uppgifter för Försvarsmakten bär armbindel av svart tyg med stort försvarsgrenstecken m/63.

Fälttjänstband

- Personal som tjänstgör som ledningsbiträden, markörer m.fl. vid övningar, bär gult band i mössan och/eller gul armbindel.
- Personal som tjänstgör som ledningspersonal, förbandsinstruktör m.fl. vid övningar, bär blå-gult band i mössan och/eller blå-gul armbindel (gult fält uppåt).
- Personal som deltar som officiell åskådare vid övningar bär blått band i mössan och/eller blå armbindel.
- Personal som markerar fiendestyrka vid övningar bär vitt band i mössan och/eller vit armbindel. På snödräkt bärs svart band i förekommande fall.

Sorgtecken

- Vid statschefens eller dennes gemåls frånfälle ska militär personal bära sorgtecken sorgband till uniform från den tidpunkt då frånfallet har tillkännagivits officiellt och under så lång tid som särskilt bestäms. Till stridsuniformer bärs sorgband enligt för tillfället utfärdad order.
- Vid dödsfall inom organisationsenhet får chefen bestämma att militär personal ska bära sorgtecken till uniform t.o.m. dagen för begravningen.
- Enskilda får med anledning av dödsfall som berör dem personligen bära sorgtecken till uniform.

Tänk på

Tänk på

Personal i uniform som deltar vid en stats-, eller militärbegravning ska bära sorgtecken. Paraderande trupp vid stats- eller militärbegravning eller annan sorgeshögtid i samband med dödsfall ska bära sorgtecken.

Sorgtecken bärs på vänster överarm på vapenrock (motsv.), jacka och kappa (motsv.).

Tabell 8.4:2 Armbindlar i FM

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	ARMBIND SKYDDSVAKT	ARMBINDEL FÖR SKYDDSVAKT	M7677-143000	Skyddsvakt under tjänstgöring
BILD SAKNAS				
	ARMBINDEL SVART	—	M7677-201000	Sorgtecken
BILD SAKNAS				
	ARMB STRIDSDOMARE	ARMBINDEL STRIDSDOMARE	M7677-203000	—
				
	ARMB MILITÄRPOLIS	ARMBINDEL F MILITÄRPOLIS	M7677-001010	Får ersättas av varianter godkända i förordning
BILD SAKNAS				
	ARMB TRFPERSONAL	—	M7677-021000	—
BILD SAKNAS				
	ARMB TPLPERS LVG	—	M7677-026000	—
BILD SAKNAS				
	ARMB TPLPERS JVG	—	M7677-031000	—

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
BILD SAKNAS				
	ARMBINDEL M/60	—	M7677-052000	—
BILD SAKNAS				
	ARMB FSGMÄRKE MARIN	ARMBINDEL MED FÖRSVARSGRENSMÄRKE MARINEN	M7677-055000	—
BILD SAKNAS				

8.4.3 Dagbricka, dagtjänsttecken och vaktmärke

8.4.3.1 Dagbricka m/1799

Dagbricka bärs på bröstet i band av blå sidenrips med rosetter till alla uniformsdräkter utom flyg- och mäsdräkt. Bandet läggs under krage. Till vapenrock (motsv.) och kappa används ett längre band och till fältjacka, tröja och skjorta ett kortare band. Dagbricka bärs utanpå ytterplagg då sådant bärs. Till fältstridsdräkt, fältparaddräkt, ylletröja m/87 och skjorta bärs dagbricka med förkortat band. I övrigt avpassas bandlängden så att endast rosetterna bärs synliga.

Dagbricka m/1799

- *Dagbricka m/1799 emalj*: bärs av officer i armén och marinen
- *Dagbricka m/1799 guld*: bärs av specialistofficer i armén och marinen
-

Tabell 8.4:3 Dagbricka m/1799 för armén och marinen

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	DAGBRICKA M/1799 EM	DAGBRICKA M/1799 M EMALJERAT MÄRKE	M7673-584010	Officer
	DAGBRICKA M/1799 FG	DAGBRICKA M/1799 M FÖRGYLLT MÄRKE	M7673-584020	Specialistofficer

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
				

8.4.3.2 Dagbricka övrig

Dagbricka övrig bärs i kedja eller annan anordning av menig - sergeant som är dagbefäl inom kasernområde eller vid förättning i egenskap av dagbefäl även utanför militärt område enligt förbandschefs bestämmande:

- Dagbricka bärs inte i flyg-, stations-, räddnings- och verkstadstjänst eller till skyddsbeklädnad.

Tabell 8.4:4 Dagbricka övrig

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	DAGBRICKA GRPBEFÄL	DAGBRICKA F GRUPPBEFÄL	M7673-585000	—

8.4.3.3 Dagtjänsttecken m/38

Dagtjänsttecken m/38 (med och utan knut) i gult och blått silke bärs i vaktjänst av officer och specialistofficer i flygvapnet.

Dagtjänsttecken m/38

- Dagtjänsttecken utan knut bärs längst ut på höger axel, under axelklaffen och fastknäppt i vapenrockens/jackans/kappans översta knapp
- På mörkblå/grön ylletröja m/87 knäpps dagtjänsttecknet i en mörkblå respektive grön knapp fastsydd på högra axelförstärkningens nedre, inre hörn.
- Dagtjänsttecken med knut bärs till mässjaka m/38.

Bild 8.4:1 Dagtjänstecken m/38

Tabell 8.4:5 Dagtjänstecken för flygvapnet

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	DAGTJÄNSTTKN 38 M K	DAGTJÄNSTTECKEN M/38 M KNUT	M7673-408000	—
	DAGTJÄNSTTECKEN 38	DAGTJÄNSTTECKEN M/38 U KNUT	M7673-409000	—

8.4.3.4 Axelprydnad m/54

Militärmusiker och hemvärnsmusiker fäster axelprydnad m/54 i vänster axelklaffs båda ändar när daglig musikdräkt respektive truppmusikdräkt beordrats.

Typer av axelprydnad

- För musikinspektör med tofsar i guld.
- För musikdirektör med vitt och gult silke och guldtråd.
- För specialistofficer, fänrik, löjtnant och kapten med vitt och gult silke (bärs intill nyanskaffning även enhetligt av hemvärnsmusikkår.).
- För menig - sergeant med tofsar av vitt silke.

Tabell 8.4:6 Axelprydnad m/54

Grad/befattning	F-benämning	F-beteckning
MUSIKINSPEKTÖR	AXELPRYDNAD (m/54)	M7671-001000
MUSIKDIREKTÖR	AXELPRYDNAD (m/54)	M7671-002000

Grad/befattning	F-benämning	F-beteckning
Specialistofficer, fänrik, löjtnant och kapten	AXELPRYDNAD (m/54)	M7671-003000
Menig - sergeant	AXELPRYDNAD (m/54)	M7671-004000

8.4.3.5 Vaktmärke m/54

Vaktmärke m/54 bärs på bröstets vänstra sida på liv- och ytterplagg.

- Vaktmärke m/54 i guldfärgad metall, bärs i marinen av dagbefäl och befäl vid vakttjänstgöring enligt förbandschefs bestämmande.
- Vaktmärke m/54 i vitmetall, bärs inom marinen av ordningsman i utbildningsavdelning, av logementschef/motsv enligt vederbörande förbandschefs bestämmande.

Tabell 8.4:7 Vaktmärke i marinen (flottan)

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	VAKTMÄRKE M/54 GULD	VAKTMÄRKE M/54 GULDFÄRGAT	M7673-581000	—
	VAKTMÄRKE M/54 SILV	VAKTMÄRKE M/54 SILVERFÄRGAT	M7673-582000	—

8.4.3.6 Flätad dagbefälssnodd

Flätad dagbefälssnodd får bäras vid MHS Karlberg och Halmstad enligt förbandschefs bestämmande:

- Dagbefälssnodd bärs hängande från höger axel och fästs i översta knappen på jacka och vapenrock (med knapp eller säkerhetsnål innanför kavajslaget på innerkavaj).

8.4.4 Flyghalsduk

Flyghalsduk bärs till flygdräkter och mekanikerdräkt enligt förbandschefs bestämmande och i färger enligt nedan.

Vid flygning gäller bärandebestämmelser enligt flygoperationell manual (FOM) samt teknisk order för respektive flygdräkt.

Bild 8.4:2 Flyghalsdukar

Tabell 8.4:8 Flyghalsdukar till flygstridsdräkter i flygvapnet

F-benämning	F-beteckning	Anteckning
FLYGHALSDUK RÖD	M7345-223000	1.div (motsv.)
FLYGHALSDUK BLÅ	M7345-221000	2.div (motsv.)
FLYGHALSDUK GUL	M7345-222000	3.div (motsv.), Tpflygdiv F 7
FLYGHALSDUK SVART	M7345-224000	4.div (motsv.), Räddningstjänst
FLYGHALSDUK ORANGE	M7345-227000	-
FLYGHALSDUK VIT	M7345-225000	Stabspersonal.
FLYGHALSDUK LILA	M7345-228000	Teknisk personal.

8.4.5 Kartuschlåda och -rem

Hederskartusch m/1815-1849 och hederskartusch m/1815-1859 bärs av chefen P 7 respektive av krigsförbandschef enligt C A 9 bestämmande till parad-och sällskapsdräkter:

Hederskartusch:

- Hederskartusch bärs i kartuschrem för kavalleriet respektive för artilleriet över vänster axel under axelklaffen och remmen väl åtdragen mot ryggen.
- Hederskartusch ska ligga an mot ryggens nedre del.

Bild 8.4:3 Hederskartusch

8.4.6 Koppel

Koppel:

- Vitt koppel får bäras av officer och specialistofficer som för sabel till trupperaddräkt och fältparaddräkt.
- Vitt koppel med reflexband får bäras av militärpolis och av övrig vaktpersonal till trupperaddräkt och fältparaddräkt.

Tabell 8.4:9 Koppel

F-benämning	F-beteckning
KOPPEL VITT MP	M7390-110000
KOPPEL VITT	Ej m-nr

8.4.7 Märke för skyddsombud/skyddsassistent

Skyddsombud och skyddsassistent anbringar märke för befattningen på namnbricka till alla uniformsdräkter där namnbricka normalt anbringas.

Tabell 8.4:10 Märke för skyddsombud och skyddsassistent

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	MÄRKE 1,7CM SKYOMB	MÄRKE 1,7CM F Export	M7673-392000	—

8.4.8 Märke för skyddsvakt

Märke för skyddsvakt av textil får ersätta armbindel för skyddsvakt:

- Skyddsvaktseblem sys fast på vänster ärm 5 mm under nationsmärket på erforderliga livplagg, ytterplagg och skjortor av personal som dagligen tjänstgör som skyddsvakt.
- Funktionsbeteckning för skyddsvakt av textil bärs ovanför vänster bröstficka (motsv plats) på livplagg, ytterplagg och skjortor av personal som dagligen tjänstgör som skyddsvakt.

Skyddsvaktseblem får endast bäras vid tjänst som skyddsvakt.

Tabell 8.4:11 Märke för skyddsvakt

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	SKYDDSVAKTSEMBLEM	—	M7678-641000	—
	SKYDDSVAKT FUNK BET	SKYDDSVAKT FUNKTIONSBETECKNING	M7678-641500	—

8.4.9 Namnbricka/namnband

Namnbricka och/eller namnband bärs till: arbets-, strids-, och specialuniformer.

8.4.9.1 Namnbricka

Namnbricka bärs på alla yttersta plagg av militär personal i tjänsten, dock ej till parad- och sällskapsdräkter. Övrig personal bär namnbricka enligt förbandschefs bestämmande:

Namnbricka:

- Namnbricka fästs på ficklocket till vänster bröstficka eller på särskild hållare på vänster bröst till stridsuniformer och ylletröja.
- Namnbricka med nål eller magnetfäste får bäras till innerkavaj m/48 på höger bröst omedelbart under eventuella utmärkelsetecken.
- På arbetsskjorta blå fästs namnbricka omedelbart över näst översta knappen
- På höger sida i byxbälte när t-tröja eller fältskjorta m/90 bärs som yttersta plagg (vid lättnad i klädseln).

8.4.9.2 Namnband

Namnband av mörkgrön respektive mörkblå textil, med namn och ram i brodyr, får bäras på fältjacka 90 (P, L, TR BE, TR) och grön ylletröja m/87 respektive på sjöarbetsjacka 93 och blå ylletröja m/87.

Namnband:

- Namnband med namn och svensk flagga får endast bäras på flygstridsuniform och flygförarjacka.
- Namnband bärs till flygstridsdräkter på kardborrband på enligt FOM, namnband till flygstridsdräkter får utföras som "täcknamn".
- Namnband av textil sys fast 5 mm över fästet för namnskylt på vänster bröst och med innerkanten på namnbandet om möjligt i linje med dragkedjans innerkant alternativt centrerat på bröstfickans lock (m 90L) enligt förbandschefs anvisningar.
- Namnband kan kombineras med namnbricka där endast befattning anges.

8.4.10 Paradskärp, pistollivrem

8.4.10.1 Paradskärp

Paradskärp m/1817

Paradskärp m/1817 bärs mellan nedersta och näst nedersta knappen med tofsarna på vänster sida på vapenrock m/87 grå till högtidsdräkt i armén. Skärpet bärs inte på kappa.

Paradskärp m/1817 bärs av:

- Generaler i armén.
- Major, överstelöjtnant och överste vid Livgardet.
- Överstelöjtnant och överste vid Livregementets husarer.

Tabell 8.4:12 Paradskärp m/1817 för armén

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	PARADSKÄRP M/1817	—	M7390-145000	Vid LG från mj och vid K 3 från övlt samt generaler (A)

Paradskärp m/60

Paradskärp m/60 bärs mellan nedersta och näst nedersta knappen med spännet centrerat mitt för kroppen på vapenrock m/87 grå till högtidsdräkt i armén.. Skärpet bärs inte på kappa.

Paradskärp m/60 bärs av:

- Specialistofficer och officer i armén.
- Regimentstrumslagare, hemvärnstrumslagare och musikanförare samt musikdirektör och dirigent vid spel i kår.

Bild 8.4:4 Paradskärp m/60

Tabell 8.4:13 Paradskärp m/60 i armén

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	PARADSKÄRP M/60	—	M7390-128000	—

Paradskärp svart

Paradskärp svart bärs mellan nedersta och näst nedersta knappen utanpå vapenrock till högtidsdräkt i flygvapnet. Till trupperadadräkt även på kappa. Paradskärpet bärs med de två för bärremmarna avsedda beslagen på vänstra sidan med ett inbördes mellanrum av ca 25 cm och de båda andra beslagen på högra sidan med samma inbördes mellanrum.

När stickert bärs till paradskärp svart anbringas bärremmar och eventuell bärknapp på vänster sida och i därför avsedda beslag

Paradskärp svart bärs av:

- Specialistofficer och officer i flygvapnet.
- Hemvärnstrumslagare och musikanförare samt musikdirektör och dirigent vid spel i kår.

Tabell 8.4:14 Paradskärp svart i flygvapnet

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	BÄRREM 235 STICKERT	BÄRREM 235MM T STICKERT	M4900-111118	—

REGLEMENTE

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	BÄRREM 335 STICKERT	BÄRREM 335MM T STICKERT	M4900-111128	—
	BÄRKNAPP T STICKERT	—	M4900-111158	—
BILD SAKNAS				
	PARADSKÄRP FV SV	PARADSKÄRP FLYGVAPNET SVART	M7390-127000	—

Paradlivremmar

Paradlivrem (dubbelradigt hålslagen pistollivrem) av vitt läder anbringas ovanför höftbenet, mellan nedersta och näst nedersta knappen på vapenrock (motsv.) och med spännet centrerat mitt för kroppen.

Paradlivremmar bärs av:

- Livrem parad vit bärs från 1:e sergeants grad i armén till trupp-, och fältparaddräkt.
- Livrem parad vit bärs av meniga och gruppbefäl till högtidsdräkt m/87 samt till trupp-, fält- och sjöparaddräkt (motsv. musikdräkt).
- Paradlivrem m/04 för LG får bäras vid LG till trupp-, och fältparaddräkt (svart paradlivrem m/04 brukas härvid utan damasker och endast till fältparaddräkt).

Bild 8.4:5 Paradvivrem vit

Paradvivremmar

Tabell 8.4:15 Paradskäp och livremmar

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	LIVREM M/04 SV	LIVREM M/04 SVART	M7390-125100	—
	LIVREM M/04 VIT	LIVREM M/04 VIT	M7390-125200	—
	LIVREM PARAD VIT	—	M7390-709010	—

8.4.10.2 Pistollivrem

Livrem från stridsbälte 304K (utan magasinsfickor eller ok) nyttjas till fältuniformer när pistol bärs (daglig vakttjänst m.m.) eller enligt förbandschefs beslut vid tjänst inom kasernområde (motsv.):

Livrem från stridsbälte 304K:

- Pistollivrem med pistolhölster bärs så att hölstret hamnar på en för brukaren lämplig höjd (över höften).
- Bärs pistollivrem som övningsutrustning för paradtjänst anbringas den ovanför höftbenet och med spännet centrerat mitt för kroppen.

Tabell 8.4:16 Pistollivrem i FM

F-beteckning

LIVREM TILL STRIDSBÄLTE 304K

F-benämning

M7390-304138

8.4.11 Portepé

8.4.11.1 Portepé m/1797

Portepé m/1797

- Portepé m/1797 inf, av stickat silke i guld och blått med hårdflätad tofs, bärs av officerare till sabel m/1899 och sabel m/02-15 (amfibieförband).
- Portepé m/1797 serg, av stickat silke i silver och blått med hårdflätad tofs, bärs av specialistofficerare till sabel m/1899 för serg, sabel m/1893, sabel m/15 (sjöstridsförband) och sabel m/02-15 (amfibieförband).
- Portepé m/1797 kav, av stickat silke i guld och blått med hårdflätad tofs, bärs av officerare till sabel m/1893 och sabel m/15 (sjöstridsförband).

Portepé m/30

- Portepé m/30 utförs i guldtråd och mörkblått viskossilke flätad med hårdflätad tofs.
- Bärs till stickert i flygvapnet.

Tabell 8.4:17 Portepé

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	PORTEPE M/30	—	M7392-014000	—
	PORTEPE M/1797 INF	PORTEPE M/1797 FÖR INFANTERIET	M7392-015000	—
	PORTEPE M/1797 KAV	PORTEPE M/1797 FÖR KAVALLERIET	M7392-016000	—
	PORTEPE M/1797 SERG	PORTEPE M/1797 FÖR SERGEANT	M7392-016100	—

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
				

8.4.12 Prästskjorta, kaftan och stola

8.4.12.1 Präst- och diakonskjorta

På egen bekostnad får svart eller mörkblå prästskjorta och mörkgrön diakonskjorta med vit instickskrage bäras som skjorta av militärpastor till samtliga uniformsdräkter vid tjänst i grundorganisationen och i kasernmiljö. I fält och under insats bärs alltid ordinarie uniformsplagg.

8.4.12.2 Kaftan

På egen bekostnad får svart kaftan bäras i stället för ytterplagg av militärpastor till daglig dräkt, vardagsdräkt, högtidsdräkt och sällskapsdräkt.

8.4.12.3 Stola

Stola får bäras till alla uniformsdräkter i samband med andakt och gudstjänst.

8.4.13 Religiösa huvudbonader m.m.

8.4.13.1 Allmänt

Vissa religiöst betingade huvudbonader får bäras till uniform. Härvid beaktas att verksamhet som kräver skyddsutrustning som t.ex. hjälm alltid har prioritet före bärande av religiös huvudbonad. Vid statsceremonier har krav på likformighet prioritet före bärande av nedanstående tillåtna huvudbonader. Anskaffning av nedanstående huvudbonader åligger den enskilde.

Vid val av material i religiös huvudbonad beaktas brandsäkerhet vid tjänst i fält och till sjöss.

8.4.13.2 Huvudbonads bärande inomhus vid korum och andakt

Kvinnor med kristen trosbekännelse får bibehålla huvudbonad påtagen vid korum, gudstjänst och enskild andakt (även inomhus).

8.4.13.3 Kippa m.m.

Judiska trosbekännare får bära svart kippa utan dekorationer.

- Ordinarie huvudbonad bärs på kippa.
- Vid enskild andakt får till religionsutövandet tillhöriga rituella föremål bäras till uniform.

8.4.13.4 Turban mm

Sikhiska trosbekännare anlägger turban i mörkblå, vit eller grön färg (beroende på aktuell uniformsdräkt) som huvudbonad till samtliga uniformsdräkter.

- Turban består av svart pannband, mörkblå- vit- eller grön pugree och mössmärke.
- Pugree ska vara vikt till en jämn bredd av 7,5 cm och så lång att den kan viras sex gånger runt huvudet. Turbanen ska täcka hela håret, nå nackens övre del och bilda sex släta jämnt fördelade lager. Bandet förankras genom att det stoppas in baktill och utan den lösa änden syns. Det svarta pannbandet ska synas som en 2,5 cm liksidig triangel i pannans mittre övre del. Mössmärke för uniformsdräkt och grad (av den enskilde modifierat för fastsättning på turban) anbringas centrerat omedelbart över pannbandets triangel.
- Övriga rituella föremål tillhörande den sikhiska tron får bäras till uniform (under ordinarie uniformsplagg).

8.4.13.5 Huvudduk

Kvinnliga muslimska trosbekännare får anlägga enfärgad mörkblå, vit eller grön huvudduk beroende på aktuell uniformsdräkt.

- Huvudduk består av mörkblå, vit eller grön sjal.
- Huvudduk får täcka huvudhår, nacke och hals men i övrigt ej skyla tjänstetecken.
- Ordinarie huvudbonad bärs normalt över huvudduken.

8.4.14 Sidogevär

8.4.14.1 Allmänt

Sidogevär bärs av officer och specialistofficer i armén och marinen till trupp- och fältparaddräkter samt till högtidsdräkt vid enskilt uppträdande eller när så särskilt anbefalls. Stickert bärs i flygvapnet. Officer och specialistofficer i flygvapnet för sabel m/93 till trupp- och fältparaddräkt vid tjänst i fanvakt och under högvakt. Sidogevär förses alltid med portepé.

Bärande

- Vid enskilt uppträdande får sidogevär bäras till högtidsdräkt när så bedöms lämpligt.

- Sabel/stickert får ej bäras till mässdräkt men får medföras.
- Sabel/stickert läggs av vid samkväm inomhus.

8.4.14.2 Sabelbärrem och sabelkoppel

Sabel bärs hängande i sabelbärrem/sabelkoppel.

- Sabelbärrem ska vara svart till sabel m/02-15 eller brun till sabel m/1893 och m/1899 till högtidsdräkt och vit till trupp- och fältparaddräkt.
- Sabel m/15 bärs i sabelkoppel m/15 som fästs under innerkavaj m/48 eller på innerkavaj m/48 när kappa bärs.
- Sabelbärrem fästs till högtidsdräkt i byxlivrem och sticks ut genom en slits under ficklocket till vapenrocken.
- Sabelbärrem fästs i koppellivrem när koppel bärs.
- Stickert bärs hängande i två bärremmar fästade i paradskärpet.
- Om ytterplagg används, bärs sabel utanpå detta omedelbart nedanför vänstra ficklockets främre del (motsv plats). Sabeln hängs härvid upp i bärrem som sticks ut genom en slits under ficklocket eller fästs i koppellivrem som redovisats ovan.

Tabell 8.4:18 Sabelbärrem och sabelkoppel i FM

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	SABELBÄRREM VIT	—	M7390-115119	Trupparaddräkt
BILD SAKNAS				
	SABELBÄRREM SVART	—	M7390-118000	Till sabel m/02-15
	SABELBÄRREM BRUN	—	M7390-119000	Till sabel m/1899 och m/1893
BILD SAKNAS				
	SABELKOPPEL M/15	—	M7390-130000	Till sabel m/15

8.4.14.3 Sidogevär

Sidogevär bärs av specialistofficer och officer till högtidsdräkt och trupperaddräkt när så anbefalls. Sidogevär bärs även av regements- och flaggtruslagare samt hemvärnstrumslagare och musikanförare (i axelskärp).

Sidogevär med benämning /T utgörs av sidogevär med balja, portepé och bärrem/koppel samt en förvaringspåse.

C P 7 fastställer om sabel m/1899 eller sabel m/1893 ska föras givet både infanteri- och kavalleritraditioner vid förbandet.

Sabel m/1893

Sabel m/1893 OFF bärs av:

- Officerare och specialistofficerare vid LG/kav, I 19/AJB, K 3, A 9, Lv 6 och TrängR. Samt av officer och specialistofficer i flygvapnet vid fanvakt och högvaktstjänst.

Sabel m/1893 KAV bärs av:

- Meniga och gruppbefäl vid LG/kav i beriden garnisonstjänst samt på order vid hedersvakt till fots.

Sabel m/1899

Sabel m/1899 OFF bärs av:

- Generalspersoner i armén.
- Officer vid förband, centrum och skola i armén utom LG/kav, I 19/AJB, K 3, A 9, Lv 6 och TrängR.

Sabel m/1899 INF

Sabel m/1899 INF bärs av:

- Specialistofficer vid förband, centrum och skola i armén utom LG/kav, I 19/AJB, K 3, A 9, Lv 6 och TrängR.

Sabel m/15

Sabel m/15 bärs av:

- Officer och specialistofficer i sjöstridsförband.

Sabel m/02-15

Sabel m/02-15 bärs av:

- Officer och specialistofficer i amfibieförband.

Sabel m/99-13 Exercis

Sabel m/99-12 exercis bärs av:

- Elever vid träning i sabelföring när så bedöms lämpligt.

Stickert m/30

Stickert m/30 bärs av:

- Officer och specialistofficer i flygvapnet.

Tabell 8.4:19 Sidogevär

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	SABEL M/1899 OFF	SABEL M/1899 OFFICER	M4900-101010	—
	SABEL M/1899 OFF /T	SABEL M/1899 OFFICER /T	M4900-101011	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem brun och fodral
	SABEL M/1899 OFF	SABEL M/1899 OFFICER	M4900-101020	—

REGLEMENTE

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	SABEL M/1899 OFF /T	SABEL M/1899 OFFICER /T	M4900-101021	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem brun och fodral

SABEL M/1899 INF	SABEL M/1899 FÖR SERGANT VID INFANTERIET	M4900-102000	—
------------------	--	------------------------------	---

BILD
SAKNAS

SABEL M/1899 SERG	SABEL M/1899 SERGEANT	M4900-102010	—
-------------------	--------------------------	------------------------------	---

BILD
SAKNAS

SABEL M/1899 SERG/T	SABEL M/1899 SERGEANT /T	M4900-102011	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem brun och fodral
------------------------	-----------------------------	------------------------------	---

BILD
SAKNAS

SABEL M/1899 SERG	SABEL M/1899 SERGEANT	M4900-102020	—
-------------------	--------------------------	------------------------------	---

REGLEMENTE

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
---------	------------------	----------------------	-------------------	------------

BILD
SAKNAS

SABEL M/1899 SERG/T	SABEL M/1899 SERGEANT /T	M4900-102021	Komplett med sabel, balja, portepee, bärrem brun och fodral
------------------------	-----------------------------	------------------------------	--

BILD
SAKNAS

SABEL M/99-12 EXE	SABEL M/9912 EXERCIS	M4900-102910	—
-------------------	-------------------------	------------------------------	---

BILD
SAKNAS

SABEL M/99-12 EXE/T	SABEL M/99-12 EXERCIS /T	M4900-102911	Komplett med sabel, balja, portepee, bärrem brun och fodral
------------------------	-----------------------------	------------------------------	--

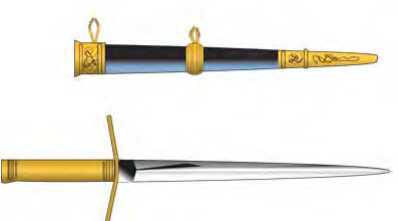
BILD
SAKNAS

SABEL M/1893 KAV	SABEL M/1893 FÖR OFFICER VID KAVALLERIET	M4900-103000	—
------------------	--	------------------------------	---

REGLEMENTE

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	SABEL M/1893 OFF	SABEL M/1893 OFFICER	M4900-103010	—
	SABEL M/1893 OFF /T	SABEL M/1893 OFFICER /T	M4900-103011	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem brun och fodral
	SABEL M/1893 OFF	SABEL M/1893 OFFICER	M4900-103020	—
				

REGLEMENTE

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	SABEL M/1893 OFF /T	SABEL M/1893 OFFICER /T	M4900-103021	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem brun och fodral
	SABEL M/1893 KAV	SABEL M/1893 KAVALLERI	M4900-104010	—
	SABEL M/1893 KAV /T	SABEL M/1893 KAVALLERI /T	M4900-104011	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem brun och fodral
	SABEL M/15	—	M4900-105000	—
	SABEL M/15	—	M4900-105010	—
	SABEL M/15 /T	—	M4900-105011	Komplett med sabel, balja, potepee, sabelkoppel och fodral
	SABEL M/02-15	—	M4900-106000	—
	SABEL M/02-15	—	M4900-106010	—
	SABEL M/02-15 /T	—	M4900-106011	Komplett med sabel, balja, potepee, bärrem svart och fodral
	STICKERT	—	M4900-111000	

8.4.15 Stavar

8.4.15.1 Stav m/1815

Stav m/1815 bärs av:

- Överbefälhavaren.

Staven är försedd med en snodd i guld och svart silke med hårdflätad tofs.

8.4.15.2 Stav m/1790

Stav m/1790 bärs av:

- Överkommendanten i Stockholm och garnisonschefen i Boden.

Staven är försedd med en snodd i guld och svart silke med hårdflätad tofs.

Tabell 8.4:20 Stav m/1790 för överkommendanten och garnisonschefen i Boden

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	STAV M/1790	—	M7671-602000	Stål med graverade tre kronor

8.4.15.3 Stav m/1802

Stav m/1802 (utformad som den långa vaktkappen m/1793) bärs av:

- Kommendanten i Stockholm, garnisonschefen i Göteborg, Karlskrona och Karlsborg.

Tabell 8.4:21 Stav m/1802 för kommandanter

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	STAV M/1802 M SNODD	—	M7671-601000	—

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
BILD SAKNAS				
	SNODD T STAV M/1802	SNODD TILL STAV M/1802	M7671-990119	—

8.4.16 Vaktkäpp

8.4.16.1 Vaktkäpp m/1793

Vaktkäpp m/1793 (90 cm lång) bärs från överstelöjtnant/kommendörkaptenens grad. Vaktkäpp m/1793 (67 cm lång) bärs av kapten och major/örlogskapten.

Vaktkäpp m/1793 är försedd med en snodd av svart silke med två svarta tofsar.

Vaktkäpp m/1793 bärs av:

- Officer vid H.M Konungens stab.
- Officer vid annan kunglig persons stab, vakthavande adjutant eller ordonannsofficer hos kunglig person.
- Chef och stf C kommandantstaben vid det kungliga slottet i Stockholm
- Vakthavande major vid högvakten.

Tabell 8.4:22 Vaktkäpp m/1793

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	VAKTKÄPP M/1793 LÅN	VAKTKÄPP M/1793 LÅNG MED SNODD	M7671-595000	övl/kmk - öv/km
	VAKTKÄPP M/1793	VAKTKÄPP M/1793 MED SNODD	M7671-596000	VHM vid högvakten
	SNODD T VAKTKÄPP	—	M7671-990129	—

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
				

8.4.16.2 Vaktkäpp för Norrbottens regemente

Vaktkäpp ”Vildmannen”, fastställd 1997 med lokal anskaffning, bärs som vaktkäpp av vakthavande major ur Norrbottens regemente.

8.4.17 Ägiljett

8.4.17.1 Stor ägiljett m/1816

Stor ägiljett m/1816 bärs av: Officer tillhörande H.M. Konungens stab eller framliden kunglig persons f.d. stab, av adjutant till kunglig person samt av överste och kommandör i Försvarsmakten.

Ägiljetten får även bäras av officer utom generalspersoner som tillhört FM chefsgrupp, FM chefsutvecklingsprogram samt av f.d. generalstabsofficer.

Stor ägiljett bärs:

- Till högtidsdräkt, daglig dräkt i samband med representation (motsv.), samt till sällskapsuniformer.
- Av personal som bär tjänstetecken i silver bärs ägiljett i silver.
- På livplagg längst ut på högra axeln, under axelklaffen, med den från axeln kommande kortare tränsen på den översta knappen i vapenrocken och med den från ryggsidan kommande längre tränsen över den förstnämnda på en liten knapp under rockslaget.
- Till uniformspersedel utan axelklaff används axelträns i marinen respektive valknut i flygvapnet (i förekommande fall med kungligt namnchiffer) för att fästa stor ägiljett vid axeln intill axelsömmen. Till innerkavaj m/48 och mässjacket fästs ägiljetten på två små knappar under rockslaget.

Bild 8.4:6 Stor ägiljett m/1816 (silver)

Bild 8.4:7 Stor ägiljett m/1816 (guld)

Tabell 8.4:23 Stor ägiljett m/1816

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	AXELTRÄNS M/90 ÄGIL	—	M7673-492119	—
	VALKNUT M/30	VALKNUT M/30 FÖR ÄGILJETT I FLYGVAPNET	M7673-990139	Till mässjaka m/1930
	ÄGILJETT M/1816 S	ÄGILJETT M/1816 SILVERFÄRGAD	M7673-495000	—
	ÄGILJETT M/1816 G	—	M7673-496000	—

8.4.17.2 Liten ägiljett m/1889

Liten ägiljett m/1889, bärs till daglig dräkt av vakthavande adjutant hos H M Konungen och hos kunglig person samt till samtliga stålgrå och mörkblå uniformsdräkter av adjutant till statsråd, överbefälhavaren och övriga generalspersoner och flaggmän.

Adjutant hos statsråd, överbefälhavaren eller generalsperson/flaggman som tillika är adjutant vid kunglig stab (motsv.) eller överadjutant anlägger stor ägiljett när sådan ska bäras.

Liten ägiljett m/1899 får bäras av försvarsattaché på istället för ägiljett m/55 (på vänster axel) när ägiljett m/55 är olämplig (t.ex vid bärande på skjorta)

Liten ägiljett bärs:

- Längst ut på höger axel, under axelklaffen, och med tränsen fäst på den översta knappen i vapenrocken/jackan
- Till fält- och arbetsdräkter samt till ytterplagg när detta bedöms nödvändigt
- Till mörkblå/grön ylletröja m/87 bärs liten ägiljett m/1899 med tränsen fastknäppt i en liten mörkblå respektive grön knapp fastsydd på högra axelförstärkningens nedre, inre hörn
- Av personal som bär tjänstetecken i silver bärs ägiljett i silver
- Till uniformer utan axelklaffar bärs ägiljetten med valknut i flygvapnet eller med axelträns i marinen (I förekommande fall med kunglig persons namnchiffer).
- Adjutant till C MTS bär försilvrat försvarsgrenstecken m/63 på axeltränsen.

Bild 8.4:8 Liten ägiljett m/1889 (guld)

Tabell 8.4:24 Liten ägiljett m/1889

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
	AXELTRÄNS M/90 ÄGIL	—	M7673-492119	—
	VALKNUT M/30	VALKNUT M/30 FÖR ÄGILJETT I FLYGVAPNET	M7673-990139	Till mässjaka m/1930

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	ÄGILJETT M/1889 G	—	M7673-493000	—
	ÄGILJETT M/1889 S	ÄGILJETT M/1889 SILVERFÄRGAD	M7673-497000	—
				

8.4.17.3 Axelträns m/90

Axelträns m/90 i gulddrageriarbete försedd med förgyllt, krönt ankare med fästanordning på undersidan. Bärs i marinen till ägiljett på plagg utan axelklaff. När plagg med axelklaff bärs, ersätts axeltränsen av axelklaffen.

Tabell 8.4:25 Axelträns m/90 för marinen

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	AXELTRÄNS M/90 ÄGIL	—	M7673-492119	—
	ANKARE M/90	H32MM,GULDFÄRGAT F AXELTRÄNS T ÄGILJETT LITEN M/90	M7673-492129	—

8.4.17.4 Ägiljett m/55

Ägiljett m/55, bärs på vänster axel av försvarsattaché och biträdande försvarsattaché till daglig dräkt, parad- och sällskapsuniformer i det land (de länder) där vederbörande är ackrediterad samt under tjänsteutövning i Sverige i samband med utländskt besök. Ägiljett får även bäras på kappa.

- Till uniformspersedel utan axelklaffar bärs ägiljetten med axelträns (marinen) respektive med valknut (flygvapnet).

Tabell 8.4:26 Ägiljett m/55 för försvarsattaché

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
	ÄGILJETT M/55 SILV	ÄGILJETT M/55 SILVERFÄRGAD	M7673-498000	—
	ÄGILJETT M/55 GULD	—	M7673-494000	Försvarsattaché

8.4.18 Persedelkort dagbrickor, ägiljetter mm

Artikel	Förrådsbenämning	Oförkortad benämning	Förrådsbeteckning	Anmärkning
Käppar och stavar	VAKTKÄPP M/1793 LÅN	VAKTKÄPP M/1793 LÅNG MED SNODD	M7671-595000	övt/kmk - öv/km
Käppar och stavar	VAKTKÄPP M/1793	VAKTKÄPP M/1793 MED SNODD	M7671-596000	VHM vid högvakten
Käppar och stavar	STAV M/1790	—	M7671-602000	—
Käppar och stavar	STAV M/1802 M SNODD	—	M7671-601000	—
Tyger	BAND DAGBRICKA 46CM	RIPSBAND TILL DAGBRICKA M/1799 46CM	M1015-231300	Till kappa m/87 (GRÅ)
Vakttecken	DAGBRICKA M/1799 EM	DAGBRICKA M/1799 M EMALJERAT MÄRKE	M7673-584010	Officer
Vakttecken	DAGBRICKA M/1799 FG	DAGBRICKA M/1799 M FÖRGYLLET MÄRKE	M7673-584020	Specialistofficer
Ägiljetter	ÄGILJETT M/1889 G	—	M7673-493000	—
Ägiljetter	ÄGILJETT M/1816 S	ÄGILJETT M/1816 SILVERFÄRGAD	M7673-495000	—
Ägiljetter	ÄGILJETT M/55 GULD	—	M7673-494000	Försvarsattaché
Ägiljetter	ÄGILJETT M/1816 G	—	M7673-496000	—
Ägiljetter	ÄGILJETT M/55 SILV	ÄGILJETT M/55 SILVERFÄRGAD	M7673-498000	—
Ägiljetter	ÄGILJETT M/55 MARIN	—	M7673-511000	—
Ägiljetter	AXELTRÄNS M55 MARIN	AXELTRÄNS M/55 MARIN	M7673-511119	—
Ägiljetter	ANKARE M/55	ANKARE M/55 TILL AXELTRÄNS M/55 MARIN	M7673-511129	—
Ägiljetter	VALKNUT M/30	—	M7673-990139	Till mässjaka m/1930

REGLEMENTE

Artikel	Förrädsbenämning	Oförkortad benämning	Förrädsbeteckning	Anmärkning
		VALKNUT M/30 FÖR ÄGILJETT I FLYGVAPNET		
Ägiljetter	ÄGILJETT M/1889 S	ÄGILJETT M/1889 SILVERFÄRGAD	M7673-497000	—
Övrigt	BAND DAGBRICKA 34CM	RIPSBAND TILL DAGBRICKA M/1799 34CM	M1015-231200	Till kappa m/1872 och m/1895 OFF